

ZPRAVODAJ OBCE

Pašovice

číslo 2/2018

Oslava 90. výročí založení SDH Pašovice

Slovo starosty

Milí spoluobčané,

je začátek listopadu a nadprůměrně teplý podzim se stále nevzdává a bojuje. Občas nás pocuchá velký vítr, ale co nás trápí nejvíc, je nedostatek vody. Extrémně nízký počet srážek tento rok zapříčinil abnormálně sníženou hladinu vodních ploch a téměř na tři měsíce jsme měli úplně vyschlé koryto potoka Holomňa, Maršovského potoka a téměř vyschlé bylo i koryto potoka Dobřínského. Díky vybudování rybníku a poldrů v našem katastru můžeme říct, že jsme na tom se zadržováním vody v krajině relativně dobře. Ale i naše vodní plochy letos bojovaly s extrémně nízkým přítokem vody a v parných letních měsících nebyl přítok vody do rybníku a poldrů vůbec žádný. Hladina na obecním rybníku klesla o více než 1,5 metru, což byl hodně kritický stav. Naštěstí nedošlo k masivnímu úhynu ryb. Díky nedostatku srážkových vod se snížila i hladina spodních vod a mnohým z nás se tak zhoršila kvalita vody, nebo dokonce nastaly situace, že ve studnách došla voda úplně. Mnoho obyvatel naší obce si tak bylo nutno vybudovat přípojky vody a připojit se na zdroj pitné vody z vodovodního řádu. Můžeme dlouze diskutovat o tom, proč se tak děje a kdo za to může, ale to nám nepomůže. Musíme se snažit začít skutečně pracovat na tom, abychom vodu v krajině ještě víc udrželi. Určitě pomůžeme zvýšenou péčí o krajinu- vysazováním remízků, péčí o sídelní zeleň a smysluplnou výsadbu rostlin, keřů a stromů. Tyto činnosti nám nejen obec a její okolí zvelebí, ale hlavně tím pomůžeme přírodě.

Péče o naše okolí a o naši obec nás snad spojí a uvědomíme si, že je pro nás důležité starat se společně o místo, kde

žijeme. O místo, ve kterém vyrůstají naše děti a kde se chceme cítit dobře a hezky.

Na to bych chtěl navázat poděkováním všem občanům, kterým život v naší obci není lhostejný a kteří přišli ke komunálním volbám 5. a 6. října 2018. Z těchto voleb vzešlo nové zastupitelstvo obce, které na svém ustavujícím zasedání, které se konalo v úterý 30. října 2018, zvolilo nové vedení obce. Zatímco post starosty se po volbách nezměnil, místostarostou se stal pan Marek Beníček. O složení celého zastupitelstva a výborech bude zvlášť uvedený článek. Za práci a odpovědnost v minulém volebním období, kterou nesl, bych chtěl ještě jednou na tomto místě poděkovat panu Radimu Karlíkovi, který byl po čtyři roky místostarostou obce Pašovice.

Čeká nás opět hodně práce, kterou si pečlivě plánujeme. O bližším plánu investic v naší obci vás budeme informovat v příštím zpravodaji.

Užijte si hezké chvíle při čtení našeho zpravodaje a pro vaši lepší informovanost můžete využívat naše webové stránky obce www.pasovice.cz, nebo facebookový profil obce Pašovice. Jako novinku budu na facebooku vést profil video reportáží a zpráv z obce, který jsem nazval Radosti a starosti pašovského starosty. K tomuto kroku jsem se rozhodl z důvodu lepší a pravdivé informovanosti o problémech a starostech, kterých si všímám a které spolu budeme řešit a prožívat.

Mějte hezký podzim a užívejte si posledních nádherných teplých dnů v tomto roce.

Vlastimil Řezníček, starosta obce

Složení nového zastupitelstva obce Pašovice

- Vlastimil Řezníček – starosta obce
- Marek Beníček- místostarosta obce
- Radim Karlík- člen zastupitelstva obce, předseda finančního výboru
- Bc. Ivana Hlavínová- členka zastupitelstva obce, předsedkyně kontrolního výboru
- Ing. Miluše Knechtlová- členka zastupitelstva obce
- Ludmila Juráková- členka zastupitelstva obce
- Martin Hořínek-člen zastupitelstva obce
- Mgr. Jiří Sukup- člen zastupitelstva obce
- Bc. Jitka Hasíková- členka zastupitelstva obce

Výpis usnesení

z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Pašovice, konaného dne 30.10.2018

- **1/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice schvaluje program ustavujícího zasedání zastupitelstva obce,

konaného dne 30.10.2018.

- **2/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice schvaluje návrhovou komisi ve složení p. Hlavínová a p. Karlík
- **3/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice určuje

Vydavatel: Obec Pašovice, Pašovice 100, 687 56, E-mail: ou@pasovice.cz, tel: 572 672 272, IČ: 00542326

Název: Zpravodaj obce Pašovice **Registrační číslo:** MK ČR E 23119 **Číslo:** 2/2018 **Počet výtisků:** 250 ks **Četnost vydávání:** Občasník

Místo vydání: Pašovice **Fotografie poskytl:** Josef Kaňa, František Buráň, Radim Karlík **Den vydání:** 14.11.2018

Sazba a grafická příprava: Kreativka, s.r.o. Uherský Brod

Periodický tisk územního samosprávného celku.

ověřovateli zápisu p. Jurákovou a p. Sukupa

- **4/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice schvaluje způsob volby starosty a místostarosty veřejným hlasováním.
- **5/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice volí starostou p. Vlastimila Řezníčka
- **6/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice v souladu s § 84 odst. 2 písm. k) zákona o obcích určuje, že pro výkon funkce starosty bude člen zastupitelstva dlouhodobě uvolněn.
- **7/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice volí místostarostou p. Marka Beníčka
- **8/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice svěřuje místostarostovi p. Beníčkoví úkoly na úseku technických služeb, lesního a vodního hospodářství a stavebního rozvoje obce
- **9/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice zřizuje finanční výbor a kontrolní výbor. Oba výbory budou tříčlenné.
- **10/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice volí předsedou finančního výboru p. Radima Karlíka
- **11/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice volí členy finančního výboru p. Ludmilu Jurákovou a p. Martina Hořínka
- **12/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice volí předsedou kontrolního výboru p. Bc. Ivanu Hlavínovou
- **13/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice volí členy kontrolního výboru p. ing. Miluši Knechtlovou a p. ing. Martinu Miklovou
- **14/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice jmenuje starostu obce p. Vlastimila Řezníčka pověřeným členem zastupitelstva pro oblast územního plánování
- **15/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice pověřuje starostu obce p. Vlastimila Řezníčka zastupovat obec Pašovice ve společnostech a sdruženích, ve kterých je obec Pašovice akcionářem nebo členem
- **16/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice pověřuje starostu obce p. Vlastimila Řezníčka prováděním rozpočtových opatření, týkajících se příjmu dotací
- **17/7/2018** Zastupitelstvo obce Pašovice pověřuje starostu obce svolat další řádné zasedání zastupitelstva nejpozději do 21.11.2018

Střípky z naší školičky

Je za námi školní rok 2017 – 2018 a tak je čas se ohlédnout a zamyslet nad tím co jsme prožili.

V mateřské škole bylo zapsáno 28 dětí, což je maximální kapacita školy. Školní vzdělávací program jsme pojmenovali „ Krteček a čtvero ročních období“. A krteček nás provázel

všemi činnostmi po celý rok. Jel s námi do Zlína na divadelní představení „ o Křemílkovi a Vochoomůrkovi“. Chodili jsme na vycházky do přírody. Poznávali broučky, stromy, zvířátka prostě vše co nás obklopuje.

Z pravidelných větších akcí bych chtěla připomenout např. Mikulášovu dílnu, pořádanou stejně jako karneval na sále pro veřejnost. Ve druhém pololetí školního roku absolvovalo 11 našich dětí předplaveckou výuku v Uherském Brodě. Děti se zde naučí nejen nebát se vody, ale také prvotní základy plavání. Navštívili jsme Střední odborné učiliště v Uherském Brodě, kde si děti prohlédli výrobky z různých oborů (pekař, klempíř, aranžér, opravář, ...) a hlavně pro kluky bylo zajímavé vidět velké zemědělské stroje zblízka.

Naše mateřská škola se v dubnu aktivně zúčastnila otvírání „ Zahrady života“. Děti vyráběly drobné předměty na prodejní výstavu. Sadili jsme bylinky a rajčata, která jsme si vysadili i na školní zahradě a sklízeli v měsíci srpnu. Na

vycházkách jsme sbírali přírodní materiály do broukovitě na zahradě života a také jsme si vzali do péče jeden ovocný strom – třešeň. Hlavní část naší účasti spočívala v přípravě kulturního programu, ve kterém děti vystoupily s pásmem písniček a básniček na téma les a zvířátka. Naši nejstarší si připravili společně se seniorkami taneček na písničku „ Babičko, nauč mě charleston.“

Odměnou nám byl velký potlesk a také nové broukoviště, které jsme dostali na školní zahradu a postupně je budeme rozšiřovat a doplňovat.

Pro maminky jsme k jejich svátku, připravili vystoupení a drobné dárečky vyrobené dětmi. Nechyběl ani výlet, tentokrát do ZOO Lešná za zvířátka. Školní rok jsme ukončili na školní zahradě kde jsme pro děti připravili řadu soutěží za které byli také odměněni. Rozloučili jsme se s našimi předškoláčky. Do základní školy odešlo 5 dětí. A na závěr jsme si opekli špekáčky .

Během uzavření o prázdninách proběhla v naší škole rekonstrukce výdejny stravy.

Byla provedena výměna obkladů, nová dlažba, rozvody vody, elektroinstalace, malování a hlavně bylo zakoupeno nové vybavení. (sporák, chladnička, myčka, mycí dřezy, ...).

Během rekonstrukce bylo také vyměněno obložení v jídelně školy a vadné radiátory.

Zúčastnili jsme se slavnostního otevření hřiště pro děti za obecním úřadem.

V září k nám nastoupilo pět nových dětí a máme tedy opět naplněnou kapacitu tj. 28 dětí.

Začátek nového školního roku jsme zahájili pohádkou „ O krtečkovi“, který nás bude opět provázet celý školní rok. Děti se s krtečkem dovidají nové poznatky, sportují s ním, získávají nové znalosti a dovednosti. V říjnu jsme navštívili představení divadla „Rolnička“, které se jmenovalo „ Krteček a myška.“ Dětem se pohádka velmi líbila. Krásného počasí, které nám nabízí „babí léto“ využíváme k vycházkám do okolní přírody. Děti se tak seznamují s krásnou přírodou, poznávají stromy, květiny, pozorujeme srnečky a ptáky na obloze, snažíme se děti učit vnímat krásu přírody, která nás obklopuje, ale také je učíme jak se v přírodě chovat. Využíváme přírodnin na tvoření a vyrábění, nyní jsou to hlavně dýně, které jsou vystavené před budovou školy.

Nyní se již pilně připravujeme na vystoupení pro seniory. V listopadu přivítáme nové občánky a vlastně se tak poprvé setkáme s dětmi, které za nějaké tři roky budeme vítat v naší škole. Ale to je zatím budoucnost.

Renata Štursová ředitelka MŠ Pašovice

Informace ze ZŠ

Zahájení letošního školního roku v základní škole se neslo v duchu předpokládaných změn.

31.7.2018 skončilo funkční období dlouholetého ředitele školy Mgr. Pavla Savary, který byl z tohoto důvodu v únoru odvolán z funkce a následně byl vyhlášen konkurz na místo ředitele školy, který proběhl v dubnu. Do funkce ředitelky školy byla 1.8.2018 jmenována Mgr. Marcela Chmelová. Zástupkyní ředitele se stala Mgr. Jana Kovaříková. Nové vedení muselo řešit prioritně personální otázku, která měla několik rovin. Nejprve bylo potřeba zajistit dva pracovníky na dlouhodobý zástup. Odvolaný ředitel, který dle zákona neodchází, ale zůstává automaticky členem učitelského sboru, je od července v pracovní neschopnosti, a bylo třeba řešit jeho zastupování. Pan učitel Mgr. Josef Bartoš, který ho zastupuje, má kvalifikaci pro výuku stejných předmětů. Paní učitelku Mgr. Petru Petrášovou, která odešla na mateřskou dovolenou, nahradila paní učitelka Mgr. Mária Uherková. Na jinou školu odešly Mgr. Lenka Juráková a Mgr. Ilona Eliška

Hendrychová. Novými členy učitelského sboru se stali Mgr. Kristýna Chudová, která nastoupila jako nová paní učitelka v 1. třídě, pan učitel Mgr. Martin Kutálek, který vyučuje zejména německý jazyk a dějepis a také Mgr. Daniela Chvilová vyučující přírodopis a chemii. Třetí třídu převzala paní učitelka Ing. Jana Horonyová.

Do lavic usedlo 151 žáků základní školy, z toho 19 prvňáčků. Nové vedení školy chce realizovat změny, které prezentovalo před nástupem do funkce. Jednou z nich je například zřízení ranní školní družiny jako služby pro rodiče nebo aktivnější trávení přestávek formou fyzických aktivit. Velmi oblíbeným se tak od září stal stolní tenis. Za nejdůležitější považujeme zlepšení komunikace ve všech oblastech – s žáky, rodiči a obecními úřady. Chceme navázat na vše dobré, co bylo vykonáno v předchozích letech a zároveň se neuzavírat před novými příležitostmi.

O dění ve škole budeme pravidelně informovat.

Mgr. Marcela Chmelová, ředitelka školy

Mobilní rozhlas – budoucnost komunikace s občany?

Mobilní rozhlas je systém, který pomáhá obcím a městům moderně, rychle a efektivně komunikovat s občany. Díky této chytré komunikaci mají obyvatelé města či obce informace o dění v místě jejich bydliště vždy na dosah ruky.

Koná-li se nějaká kulturní či sportovní událost, občané obdrží informaci o jejím konání přímo do své e-mailové schránky. V případě akutních či krizových situací jako jsou požáry či výpadky sítí, jsou obyvatelé okamžitě informováni pomocí SMS zprávy.

Součástí systému je i aplikace pro chytré telefony, ve které občané najdou všechny informace přehledně na jednom místě. Pomocí aplikace mohou občané taky sami hlásit podněty z okolí jako jsou nalezené věci či poškozený veřejný

majetek a pomoci tak zkvalitnit život v jejich městě či obci.

Nejlepší na celém systému je, že je pro všechny občany zcela zdarma.

Česká republika je v rámci EU státem, který nejrychleji zavádí chytrou komunikaci s občany. Již nyní lze prostřednictvím této platformy oslovit přes 750 000 občanů a toto číslo neustále roste.

A co vy? Zaujal vás systém Mobilní rozhlas? Chtěli byste mít vždy ihned přehled o tom, co se v Pašovicích děje? Napište mi na číslo 602 503 191 nebo na e-mail starosta@pasovice.cz nebo do zpráv na facebookovém profilu obce <https://www.facebook.com/obecpasovice/>

S úctou, váš starosta Vlastimil Řezníček

Oslavy 90 let od založení Sboru dobrovolných hasičů v Pašovicích

V sobotu 8. Zář 2018 oslavili naši hasiči 90 let od založení Sboru dobrovolných hasičů.

Od hasičské zbrojnice, kde se ráno sešli všichni pozvaní členové a hosté, se průvod vydal přes náves a hřbitov do kaple sv. Jana Sarkandera, kde proběhla mše svatá a byla zde požehnána socha sv. Floriána, patrona hasičů. Tuto dřevěnou, ručně vyřezávanou sochu získali naši hasiči darem k výročí od paní Janouškové z Prahy, která přijela

osobně sochu předat. Za obec Pašovice se oslav výročí účastnil místostarosta pan Radim Karlík. Pozvání přijali i hosté z okolních SDH a náměstek starosty OSH. Po slavnostním obědě proběhla schůze, na které byly předány medaile a ocenění za práci pro jednotku SDH. Odpoledne pak až do večera proběhla volná zábava s hudbou. Vedení SDH Pašovice ještě jednou děkuje všem účastníkům oslav a taktéž děkuje zastupitelstvu obce Pašovice za podporu

činnosti jednotky a za finanční podporu při uspořádání oslav.

Níže si můžete přečíst seznam oceněných:

- Ladislav Sedláček (10 let služby)
- Martin Hořínek (20 let služby)
- Alžběta Marášková (Čestné uznání SDH)
- Lukáš Nosek (Čestné uznání SDH)
- Josef Hořínek (Čestné uznání - Medaile republiky)
- Lydie Buráňová (Čestné uznání OSH)
- Vladislav Pluháček (Medaile za zásluhy)
- Milan Dedík (Medaile za zásluhy)
- Jindřich Daněk (Medaile za zásluhy)
- Vojtěch Velčovský (Medaile za zásluhy)
- Robin Vyoral (Medaile za zásluhy)
- Marie Marášková (Medaile za zásluhy)
- Stanislav Vlk st. (Medaile za zásluhy)

- Stanislav Vlk ml. (Medaile za zásluhy)
- Stanislav Marášek (Medaile za zásluhy)
- František Ondra (Medaile za zásluhy)
- Rostislav Blaha (Medaile za zásluhy)
- Jaroslav Buráň (Čestné uznání KHS)
- Stanislav Kůra (Čestné uznání KHS)
- František Kůra (Čestné uznání KHS a 60 let služby)

Hosté:

- SDH Prakšice
- SDH Těšov
- SDH Havříce
- SDH Uherský Brod
- I. náměstek starosty OSH Ing. Bartoň Tomáš

Vítězslav Komárek, jednatel SDH Pašovice

Obce čeká celoroční sběr bioodpadu

Sezónní sběr bioodpadu se změní na celoroční. Toto rozšíření povinností by mělo začít platit už v roce 2019. Vyhláška rozšíří sběr biologicky rozložitelného odpadu o 5 měsíců – z původní sezóny, která začínala dubnem a končila říjnem.

Ministerstvo životního prostředí tak chce ČR připravit na nařízení vyplývající z evropské směrnice, podle kterého by mělo do roku 2020 klesnout v ČR množství bioodpadu na skládkách na 35% původní produkce. V ČR je množství bioodpadu končícího na skládkách, i přes klesající trend, stále vysoké. V roce 2016 vytrídili

obyvatelé ČR přes 623 tisíc tun bioodpadu, což je dvojnásobek produkce roku 2014. Celoroční sběr bioodpadu by měl začít platit od začátku příštího roku. K tomu s odstupem dvanácti měsíců přibude pro obce ještě další povinnost – zajistit sběr jedlých olejů a tuků, které lze využít např. energeticky.

Zdroj: Zpravodaj EKO-KOM

Nový vůz využije terénní pečovatelská služba

Nový automobil získala, díky sponzorům, Oblastní charita Uherský Brod. „Vůz bude sloužit pro potřeby terénní Charitní pečovatelské služby Uh. Brod, aby mohl pečovatelský tým dojíždět do domácností našich klientů, kterých stále přibývá.

V posledních měsících roku 2017 jsme zaznamenali zvýšený zájem občanů o sociální služby a tento zvýšený zájem neustále trvá. V případě terénní pečovatelské služby se jedná o ty občany, kteří potřebují pomoc a podporu v péči o vlastní osobu a domácnost přímo ve svých domovech a už jsme je nestačili vzhledem ke kapacitě služby uspokojovat,“ upřesnila vedoucí Charitní pečovatelské služby Uherský Brod Terezie Fojtíková. Automobil bylo možné pořídit díky dvěma sponzorům, a to Nadace Bratří Lužů (218. 000 Kč) a Města Uherský Brod (50.000).

Předseda správní rady Nadace Bratří Lužů Ing. Michal Bábíček, MBA vysvětlil, proč se nadace rozhodla záměr na pořízení charitního auta podpořit tak významnou částkou.

„Naše nadace působí v Uherském Brodě od roku 2013 a každoročně se zvyšuje počet žadatelů o finanční příspěvky. Činnost nadace financuji z vlastního podnikání a vzhledem k dobrým ekonomickým výsledkům jsem mohl v letošním roce navýšit rozpočet nadace. Hlavním důvodem udělení tohoto finančního příspěvku Charitě byl účel, pro který je tento vůz určen, to je terénní pečovatelskou službu. Doufáme, že vůz pomůže zlepšit kvalitu a rozsah poskytovaných služeb a nutná pečovatelská služba bude dostupná všem spoluobčanům, kteří tuto pomoc potřebují. Činnost a poslání Charity jsou nám blízké, a pokud i v budoucnu budeme požádáni o pomoc, rádi vyhovíme,“ poznamenal Michal Bábíček.

Oběma štedrým sponzorům patří za jejich příspěvek velké poděkování.

Oleg Kapinus, pracovník pro PR a fundraising

Vzpomínka na vznik republiky v Pašovicích

Bylo úterý 29. října a v Pašovicích pracovali občané na panském poli. Žádný z nich netušil, že skončila monarchie Rakousko-Uherská, kam náš stát patřil. Zprávu o skončení války přinesl do naší obce místní občan Josef Večeřa, který šel z Uherského Brodu do Pašovic. V ruce nesl praporek v národních barvách a oznamoval, že válka již skončila a máme mír a svobodu. Nikdo ale nevěřil, že ukončením války vznikne samostatná Československá republika s územním rozdělením Čechy, Morava, Slezsko, Slovensko a Podkarpatská Rus. Radostná zpráva se dostala do Uherského Brodu 29. října a odtud do Pašovic. Válka skončila příměřím a 11. listopadu 1918 podepsal císař Vilém mírový dokument. Utrpení národů bylo definitivně ukončeno a vojáci se vraceli do svých domovů. Ne všichni...

Paměť

Ztratila se nám stářím?

Jen vlaštovky si uchovaly
svůj pud.

Kam jen odletěly?

Elektrické dráty zůstaly osamělé.

Podzim se vrátil časem

v šeru padajícího listí

a očekávání naděje a vzpomínek.

Zatím co v sousední obci Prakšice byl v roce 1920 postaven pomník padlým, v Pašovicích se tak nestalo. Občané se v obci nebyli schopni domluvit a řada z nich poukazovala na to, že je zbytečný a bude znázorňovat utrpení padlých mužů ve válce. Přesto se našla v obci žena, paní Františka Gregůrková, která nechala zbudovat pomník obětem v této válce. Na zadní straně tohoto pomníku je napsáno: „Na památku osvobození vlasti a těch, kdož z Pašovic za ni bojovali a padli, postaviti dala Františka Gregůrková z Pašovic L.P. 1919“.

Pomník neboli kříž ale nebylo kde umístit. Jeden stál uprostřed vesnice, tam byla zvonice a mlékárna, další u domu č. 45 a také na konci vesnice směrem do Prakšic. Ještě jeden stál na rozcestí staré cesty směrem do „Hrabiny“ k Velkému Ořechovu. Hřbitov v Pašovicích tehdy ještě v tuto dobu nebyl. Proto se tento pomník umístil při polní cestě „na dílech“. Stojí tam dodnes.

Od roku 1918 to však trvalo 15 let, když po této době se v obci našel jeden obětavý člověk, který se zasloužil a prosadil zhotovení pomníku v obci. Jmenoval se Josef Kučera, ročník 1912 z čísla 48. Byl to syn po padlém otci Josefu Kučerovi. Mladý, nadaný Josef byl dopisovatelem časopisu „Petrklíč“. Realizace pomníku byla uskutečněna a pomník obětem první světové války byl postaven kameníkem Vincencem Gregorem z Uherského Brodu v roce 1934 a téhož roku vysvěcen 16. 9.1934. Pomník se přece jen umístil za obcí vedle kříže směrem na Velký Ořechov.

Josef Kučera ml. zemřel 10.1.1935, ve svých 23 letech. Neopatrné píchnutí šídlem, při svém obuvnickém povolání, přineslo do jeho života půl roku dlouhého nevléčitelného utrpení a pak smrt. Byl vojínem, byl vzorným vojákem své vlasti, zastáncem svého katolického přesvědčení, své katolické víry. Byl neúnavným pracovníkem Katolické omladiny, agilním funkcionářem při plnění svých povinností. Netušil, že pomník, vedle památky na padlé ve světové válce, ponese vzpomínku na jeho samého-vojáka víry.

Pomník byl při rekonstrukci nové silnice v sedmdesátých letech přemístěn k místnímu hřbitovu. Je opraven, díky zastupitelstvu obce. Je v něm kus nedokončeného života mladých lidí, kteří se již do své obce nevrátili.

Mezi květy jalovce, sedím sám. Na klíně pušku a v ruce tužku, píši Vám... a vzpomínám. Na vás moji drazí. Vím co Vám schází- cíl vašich vzpomínek, váš tatínek. Vidím tě v duchu, ženuško má i tebe broučku malý, očka tvá sotva by poznaly tátu, jež v duchu Tebe líbá.	Jsem zde sám- les píseň pěje- a v rukou se mi chvěje puška nabitá. Dost nám toho vzali, neustoupím o krok, raději padnu, než bych byl otrok.
---	---

Vzpomínku na tuto dobu si určitě zaslouží Jan Rychetník, narozen ve Vutěchovicích v Pacově v Čechách 18. 6. 1889, řídicí učitel školy v obci. Působil jako legionář v Rusku, odkud si přivezl i manželku Zoju, narodila se v Irkutsku 24. 2. 1900 a taktéž jejich dcera Taťána narozena též v Irkutsku. Táňa byla proslulou lékařkou i primářkou v nemocnici v Brně, jezdila a pobývala často na „Rajskótě“, na chatě za Pašovicemi. Tato chata byla postavena v roce 1927. Rychetník založil legionářskou obec v roce 1923 v prostoru křižovatky lesa Záhlavčí. Organizace měla 33 členů a sdružovala 8 okolních obcí.

Zaznamenal Jan Mrázek

110 let od narození faráře Jana Dubského

Narodil se v Kostelci u Kyjova v roce 31. května 1908. Jako mladý kaplan se zasloužil o výstavbu nového kostela v Prakšicích a přifaření Pašovic do Prakšic. Obec Pašovice již nemusela být závislá na farnosti Velký Ořechov, veškeré obřady se konaly už v Prakšicích.

Zemřel v exilu v roce 1951.

Divadelní spolek „Pod lampú“ Bánov, z.s. uvádí

Biomatka

aneb

Běž do řiti s kus-kusem

Komedie o životě v Bánově, zdravém životním stylu
a mezigeneračním soužití

Námět, scénář, režie: Petra Vašíčková, Magdalena Janků
V titulní roli: Ludmila Horňáková

neděle 18. 11. 2018, 16:00 hod
KD Pašovice, vstupné 50 Kč

První světová válka v Pašovicích

Předzvěstí 1. Světové války byly narůstající rozpory mezi evropskými státy i intenzivní diplomatická aktivita. Odpor Srbska proti rakousko - uherské nadvládě se projevil atentátem – zastřelením arcivévody Františka Ferdinanda a jeho choti Žofie 28. 6. 1914 v Sarajevu. Když 28. 7. 1914 vyhlásilo Rakousko - Uhersko Srbsku válku a 31. 7. dal císař vyhlásit všeobecnou mobilizaci, ve vesnici zavládl strach. Druhý den vyhlásilo Německo válku Rusku a Francii. K oběma válčícím stranám se později připojily další evropské státy a v roce 1917 i USA. Při mobilizaci do světové války nastoupilo z Pašovic celkem 53 mužů a v průběhu války dalších 54, celkem tedy 107 mužů.

Mobilizace byla pro občany bolestná, zvláště v rodinách, z nichž do války odcházeli hospodáři, otcové rodin nebo jejich příslušníci. Muži povolání do vojenské služby museli nastoupit ke svým vojenským útvarům do 24 hodin večer. V krátké době tak museli vyřídít různé hospodářské a rodinné záležitosti a připravit potraviny na cestu. Brzy následovala hospodářská panika. Lidé skupovali potraviny i ostatní zboží. Stříbrné peníze si ponechávali z obavy, že papírové peníze ztratí na hodnotě. K tomuto účelu vybírali vklady z peněžních ústavů. Vláda proto vyhlásila omezení výběru vkladů na 50 korun za měsíc.

Lidé vykupovali zásoby potravin i ostatního zboží a z peněžních ústavů vybírali povolené částky vkladů. Zpočátku bylo zboží v obchodech dostatek, ale v následujícím roce se hospodářská situace podstatně zhoršila. Ceny potravin, zvláště mouky, výrazně vzrostly. Již v září 1914 nařídilo okresní hejtmanství pravidelně každý měsíc zjišťovat v obcích zásoby všech druhů obilovin. Postupně byly snižovány povolené dávky na osobu a den, zbývající zásoby museli zemědělci prodat za stanovenou cenu. Pro výkup obilovin byl zřízen válečný obilní ústav, zaveden soupis osevních ploch a stanoveny průměrné výnosy z jednoho hektaru pro výpočet celkové sklizně. Všechna úroda, zvláště obilí, byla zabavena a dle směrnic přidělována za stanovené ceny pro samozásobení obyvatel nebo dodávky státu. Na dodržování uvedených pravidel byly v obci ustaveny zvláštní rekviziční komise. Ale ani za účasti četnické a vojenské asistence se nedařilo státu dodržovat a plnit směrnice. I přes pravidelné kontroly domácností byla mnohdy splněna povinná dodávka obilovin a brambor jen částečně. Nadbytečné obilí bylo občany ukrýváno v různých skrýších, někdy i na nevhodných místech, například pod zemí nebo podlahami. Tím docházelo často k jejich znehodnocení. Ke zmírnění zoufalé situace a bídy chudých rodin, ze kterých byli muži povoláni do války, dostávali rodinní příslušníci příspěvky na děti do 14ti let. Týkalo se to téměř všech žen v dědině.

Situaci v obci i v rodinách v období 1. světové války zachytil podrobně kronikář Jakub Zajíc podle vyprávění své sousedky Františky Zajícové. Uvedla některé údaje vystihující smutnou atmosféru v obci v té době. V období války bydlela na č.p. 47 a obhospodařovala 20 měřic pole, chovala 3 – 4 kusy hovězího dobytka. Ve válce měla muže a dva syny, doma jí zůstalo 8 dětí. Téměř z každého stavení byl hospodář nebo některý z mužů povolán na vojnu. Jen staří hospodáři, kterých bylo málo, nerukovali. V dědině zajatce na práce v zemědělství neměli. Jen na místním velkostatku pracovali zajatí Rusové, byli úplně volní, zpívali ruské písničky, které se občanům

velice líbily. Pole byla obdělávána a sklízena velice obtížně. S potahy pracovaly většinou ženy nebo starší muži, často i odrostlejší děti. Z hlediska výživy a potravin na tom byly lépe rodiny, které měly vlastní pozemky a obdělávaly je. I přes časté kontroly a rekvizice se podařilo část sklizně zatajit a ukrýt. Starosti s jejich úkrytem před častými kontrolami byly ale velké. Obilí schovávali ve stodolách v zemi pod uloženou slámou, na půdách nebo komorách mezi dvěma zdmi bez dveří. Při nenadálé kontrole se obilí ukrývalo v peci i pod peřinami, na peci se dalo dětem pod hlavu, ve chlívě pod koryta, aj. Komise byly někdy přísné, jindy shovívavější. Komisaři u nás bývali pan řídící učitel Cyril Pazdera z Prakšic a Ludvík Kozelka z Částkova. S nimi chodili četníci nebo později maďarští vojáci. V březnu při revizi zásob bylo v Pašovicích odebráno přebytečného 4,5 metrického centu pšenice. V r. 1916 bylo nařízeno odevzdat mosazné nebo měděné předměty, hmoždíře, kliky od dveří, kotle a jiné pro válečné účely. Jako náhrada byly dodávány železné. Dne 4. 12. Byly sebrány zvony z kostela v Prakšicích.

Ceny stanovené za jeden metrický cent sklizně byly následující: pšenice 38 korun, rež 31 korun, ječmen 36 korun, oves 30 haléřů. Za párek selat ve stáří 6 týdnů bylo 280 korun, za 1 kg hovězího masa 8 korun, vepřového 9 korun, kachna za 9 korun. Hlavní potraviny se prodávaly na lístky. Příděl mouky byl stanoven 20 dkg na osobu na den, tuků 20 dkg na osobu na týden, cukru 1 kg na osobu na měsíc, kávy 12,5 kg na osobu na měsíc. Od r. 1916 sbíraly děti pro vojsko jahodové a ostružinové listy na přípravu čaje. V obci a ve školách byly pořádány sbírky pro Červený kříž. Na vedení války byla vypsána V. a VI. Válečná půjčka. Koncem února 1917 byly nařízeny vojenské rekvizice prováděné dům od domu. Za stanovené ceny bylo odebráno 810 kg obilovin, 52 kg pšenice, 225 kg rži, 243 kg ječmene, 290 kg ovsa, 11 kg mouky. Rok 1917 byl velmi suchý. Úroda ozimých obilovin byla dobrá, ale výnosy jarních obilovin malé. V r. 1917 – 1918 byl proveden soupis osevních ploch a stanoven výmlat. Z výnosu jednotlivých druhů obilovin byla vypočtena sklizeň a znovu nařízen povinný odprodej za stanovené ceny.

Dne 6. 2. 1918 se uskutečnil poslední odvod do vojenské služby. Posledním odvedeným ročníkem byl ročník 1900. Josef Jahoda z č. p. 13, Martin Gajdůšek z č. p. 137 a Josef Jankuja z č. p. 135 vyprávěli, že koncem r. 1917 již mnozí odvedení branci nechtěli na vojnu a v termínu nenastoupili. K vojenskému útvaru se nevrátila také řada těch, kteří se dostali na dovolenou. Počet dezertérů rozmnožili i zajatci z Ruska, odkud byli po skončení války v Rusku propuštěni. Jedním z nich byl i Josef Jahoda z č. p. 13. Vyprávěl např., že v Rusku jich bylo v zajetí pomalu víc než na frontě. Po uzavření míru mezi bolševiky a Německem byli svobodní a šli domů, jak se dalo. Na rakouských hranicích některé sebrali a poslali do lágru v Rumunsku. Tam strávili 6 neděl a odtud je poslali na vojenská velitelství v místě bydliště. Dostali 3 týdny dovolenou a pak museli opět rukovat. Později z nich udělali jakési pracovní kompanie. Zasllechli, že budou muset nastoupit na italskou frontu. Rozhodli se, že pojedou domů. Z Brna jeli na černo a do vlaku nasedli teprve na páté stanici za Brnem, aby nebyli chyceni. A víc je vojna neviděla. Někteří zajatci se ale na vojenském velitelství vůbec nenahlásili a zůstali doma u zemědělských prací. Dezertéři se museli

různě ukrývat, většinou v lesích, občas i doma. V obci jich bylo 22, většina z nich se vrátila koncem r. 1917. Dezertéři Sedláček Jakub, Janků Josef a Rachůnek František se ukrývali ve stodolách, v senících, někdy i doma na půdách. Později se skrývali v lese Čaklov a nejčastěji v lese Březí u Biskupic. Oběd jim občané přinášeli až večer, kdy už byla tma. Prakšičané se ukrývali v blízkém lese u Maršova. Dezertéři měli u sebe i zbraně a byli rozhodnuti se bránit. V kronice je uvedena řada příhod o kontrolách četníků v obci a o tom, jak se dezertérům podařilo vždy nějak uniknout.

Zpráva o konci války se dostala do Uherského Brodu prvním vlakem z Brna, přinesli ji průvodčí a cestující dne 29. 10. mezi 9. a 10. hodinou, a rychle se šířila. V Pašovicích toho dne pracovali lidé na panském poli. Před polednem běžel po poli od Prakšic Večeřa, mával papírovým praporkem v národních barvách a oznamoval, že je mír a máme svobodu. Také Varaďa z Prakšic troubil na trubku na různých místech v obci i na polích a hlásil, že je po válce a máme Československý stát.

Atmosféru ze závěru světové války popsal i Martin Gajdušek, který se jak voják vracel na dovolenou z vojenské nemocnice z Kroměříže. Při cestě z Uherského Brodu jej potkal voják, vzal mu z hlavy vojenskou čepici, ze které mu utrhl odznak a řekl, že máme Československou republiku. Po návratu z nemocnice Martin Gajdušek zjistil, že je bez pacientů. Všichni marodi se najednou uzdravili, ležel tam jenom jeden voják, který se z hlouposti zranil víc, než potřeboval.

V dalších dnech a týdnech se vraceli vojáci z válečných front, snažili se dostat co nejrychleji domů. Později vypravovali o obtížném cestování, kdy vlaky od frontových linií byly přeplněny vojáky. Mnozí jeli i na střeších vagónů. S velkou radostí byli vítáni příbuznými i spoluobčany. Obavy a úzkost vzrůstaly v rodinách, jejichž příslušníci se z války stále nevraceli, ani jim nebylo oznámeno, zda padli, nebo zemřeli. Většinou se jednalo o občany, kteří jsou v následujícím seznamu uvedeni jako nezvěstní. Také legionáři z Ruska se vraceli až v r. 1920. Ze 107 mužů povoláných do války padlo na bojištích nebo zemřelo na následky zranění a válečných útrap 26 mužů, tj. téměř 25 % účastníků války. Byli to následující občané:

1. František Doležálek, č. 2, svobodný (*9. 9. 1895, padl 6. 8. 1915 na ruském bojišti)
2. Horenský Jakub, č. 6, svobodný (*16. 11. 1896, zemřel doma jako invalida 1. 10. 1918)
3. Horenský Jan, č. 6, ženatý (*17. 5. 1887, padl na srbském bojišti na podzim 1914)
4. Běťák Jan, č. 7, ženatý (*19. 6. 1873, zemřel v ruském zajetí v Turkestánu 16. 3. 1916)
5. Kafka František, č. 10, svobodný (*8. 12. 1894, padl u Gribova v Haliči 15. 1. 1916)
6. Jahoda František, č. 13, svobodný (*11. 8. 1891, padl u Sadegoře u Černovic v Bukovině 22. 3. 1915)
7. Fojtách Jan, č. 17, ženatý (*18. 6. 1874, zemřel ve vojenské nemocnici u Žuravice u Přemyšlu)
8. Běťák František č. 19, ženatý (*23. 3. 1886, zemřel v zajetí v Semipalatinsku 16. 3. 1916)
9. Buráň Josef č. 20, svobodný (*14. 5. 1891, zemřel v Buazatalu v Rumunsku 10. 3. 1917)
10. Norek Jan č. 55, svobodný (*2. 3. 1894, nezvěstný na italském bojišti od 20. 11. 1914)
11. Kučera Josef č. 48, ženatý (*18. 9. 1879, padl na ruském

- bojišti 20. 11. 1914)
12. Šiška Jan č. 36, ženatý (*14. 8. 1881, nezvěstný od r. 1916)
13. Rachůnek Josef č. 28, svobodný (*21. 1. 1890, padl 30. 6. 1916)
14. Kůra Josef č. 25, svobodný (*9. 11. 1899, padl na italském bojišti 10. 6. 1918)
15. Záhora Jan č. 63, ženatý (*1880, padl 1914)
16. Běťák František č. 107, svobodný (*11. 11. 1892, raněn u Gorice v Haliči, zemřel 18. 3. 1915)
17. Kolečkář Josef č. 86, ženatý (*24. 3. 1884, zemřel v nemocnici v Kyjevě v Rusku 18. 2. 1917)
18. Vlčnovský Martin č. 104, svobodný (*20. 5. 1896, padl v Rusku 22. 7. 1915)
19. Důbrava Šimon č. 79, ženatý (zemřel v roce 1915)
20. Zálešák Jan č. 65, ženatý (*17. 6. 1874, zemřel v Rudníku v Rusku)
21. Mrázek Karel č. 76, svobodný (*4. 1. 1893, padl na italském bojišti 10. 8. 1917)
22. Zálešák Jan č. 125, ženatý (*17. 3. 1876, padl 1916)
23. Jurák Rudolf č. 122, ženatý (*17. 4. 1879, padl na Dobrudu na italském bojišti 10. 8. 1915)
24. Hložek Jan č. 45, svobodný (*10. 5. 1893, po zranění zemřel v Pašovicích 15. 3. 1915)
25. Kučera Karel č. 80, svobodný (*9. 8. 1893, nezvěstný od 5. 3. 1915)
26. Jurák Václav č. 53, svobodný (*3. 9. 1897, nezvěstný od 16. 6. 1916)

Po padlých zůstalo 12 vdov a 35 sirotků. Nemajetní pozůstali a invalidé dostávali od státu rentu. Ve srovnání s okolními vesnicemi byl počet mrtvých nadprůměrný. V Prakšicích bylo ze 145 mobilizovaných mužů obětí války 21. Ve farnosti Velký Ořechov, kam Pašovice patřily, bylo obětí mnohem méně. Občané, zvláště rodiny, z nichž některý člen byl obětí války, usilovali o vybudování pomníku obětem. K realizaci tohoto záměru došlo až v roce 1934. O postavení pomníku se přičinil Josef Kučera, syn po padlém Josefu Kučerovi. Za 4 500 Kč pomník postavil pan Vincenc Gregor z Uherského Brodu. Údajně pro nedostatek vhodného místa v dědině byl postaven asi 200 m nad vesnicí po pravé straně silnice na Velký Ořechov. Pomník byl posvěcen 16. 9. 1934. Občané často kritizovali, že vedení obce trvalo 15 let, než se někdo ujal stavby pomníku a také, že se v obci nenašlo na prostorné návsi místo k jeho postavení. Kritiku bylo slyšet zvláště při oslavách vzniku Československé republiky, které se v následujících letech konaly.

Vojáci po návratu z války v rodinách, hospodách i při jiných příležitostech vypravovali o účasti ve vojenských bitvách a různé další příhody. Vzájemně se informovali, ve kterých místech bojovali. Rodiny, které se návratu svých otců nebo dalších členů nedočkaly, zjišťovaly zprávy o mrtvých, zajatých, nebo pohřešovaných od místních účastníků války. Zvláště poutavě vyprávěli legionáři z Ruska o dramatické cestě z Kyjeva přes Moskvu po Transsibiřské magistrále do Vladivostoku a odtud lodí do evropských přístavů, dále po železnici domů. Legionáři statečností a odvahou dosáhli slavných vítězství v bojích u Zborova a v dalších vojenských střetnutích. Významně tím přispěli ke vzniku Československé republiky.

Zásluhou legionáře Jana Rychetníka, učitele v Pašovicích, byla 23. 5. 1923 založena organizace Československé obce legionářské, která sdružovala 33 členů z okolních vesnic –

Prakšic, Velkého Ořechova, Částkova, Kelníků, Zlámance, Kaňovic a Maršova.

Neklidné poválečné poměry zvláště v pohraničních oblastech nutily představitele státu vojensky zajistit bezpečnost pohraničního území. Prvními vojenskými jednotkami byly dobrovolné oddíly, jejichž příslušníky byly i občané Pašovic. V našem kraji byla v Hodoníně založena Slovácká brigáda. Z ní vznikl Slovácký pluk, který se v roce 1920 stal součástí pravidelné Československé armády. Jeho hlavním úkolem byla ochrana státní hranice, zvláště s Polskem, odzbrojování Němců v pohraničních oblastech. Nejobtížnější bylo ovládnutí a obsazení Slovenska, zvláště jeho jižní části, kterou nechtěly maďarské oddíly opustit. Byly sváděny urputné boje. Do složitých poválečných poměrů rušivě zasáhla částečná mobilizace nařízená 25. 10. 1922 z důvodu obsazení slovenských hranic s Maďarskem, kde se maďarští monarchisté pokusili o návrat Habsburků k moci. Neklidná situace byla vyřešena diplomatickou cestou.

Také hospodářské poměry po válce byly neklidné. Od r. 1892 byla zavedena v Rakousku- Uhersku korunová měna, kterou po svém vzniku převzala i Československá republika. Vzhledem k vysoké zadluženosti rakouských bank, nebezpečí inflace a především k lepším předpokladům hospodářského růstu našeho státu bylo rozhodnuto co nejrychleji uskutečnit měnovou odluku. Dne 1. 3. 1919 byly uzavřeny hranice a během týdne byly všechny bankovky na našem území okolkovány československými kolkami s výjimkou bankovek s hodnotou 1 a 2 koruny, které zůstaly v platnosti. Okolkované rakouské bankovky byly později vyměňovány za československé státovky. Měnový vývoj v Rakousku, kde vzrostly v dalších letech ceny víc než stonásobně, prokázal mimořádný význam tohoto opatření pro stabilitu a rozvoj našeho hospodářství.

Autor článku: Ing. Jaroslav Gajdůšek- Z knihy Pašovice. O dějinách obce z kronik, archivů, muzeí a z vyprávění občanů.

Dílo Mistra Františka Peňáze představí kniha s dalšími nálezy jeho obrazů

Malířské a grafické dílo, včetně úprav liturgických prostorů, kterými František Peňáz (1912 - 1996) obohatil výtvarné umění dvacátého století, překvapuje svým rozsahem a významem, o kterém mohou jeho znalci a obdivovatelé hovořit až nyní po návratu ke svobodě projevu.

Své výtvarné a grafické nadání začal rozvíjet jako pracovník oddělení Tisk v Baťově koncernu. Spoluvytvářel grafickou stránku známého časopisu Výběr. Přitom spolupracoval s režisérem Karlem Zemanem, vytvořil kresbu Včelky Máji, ilustroval dětské knihy (Louskáček aj.) Námětově patří nejen k významným malířům, jako byl Joža Uprka, František Hlavica, Hanuš Schwaiger, ale zejména ke generaci těch, kteří vyrostli z Baťovy školy umění. Založit ji, a to nejprve formou zájmových uměleckých sekcí, je původně Peňázovou myšlenkou, kterou implantoval Eduardu Milénovi, který měl osobní vztah s J. A. Baťou. Škola byla zaměřena k záchraně mladých umělců před hroící okupací.

J. A. Baťa tím, že Školu umění realizoval, přenesl do Zlína středisko celonárodního uměleckého dění, v době okupace suplovala pražskou akademii.

František Peňáz také úzce spolupracoval se Stavebním oddělením, které vedl arch. Vladimír Karfík a později, po roce 1948, po dlouhé a mučivé pauze, kdy byl uvězněn, mohl opět pracovat až po propuštění, zůstal až do roku 1968 zaměstnán v projekci Centropjektu. Po roce 1968 se věnoval výhradně umělecké tvorbě. Prvních výstav se dočkal až po roce 1989. Jak napsal historik umění PhDr. Tomáš Mikuláščík: „...nedoceněný a opomíjený umělec dal přednost umělecké izolaci před ideovými ústupky, které považoval za zradu vlastního přesvědčení...“

V díle se dají vystopovat sakrální motivy spolu s úpravou liturgického prostoru podle závěrů II. Vatikánského kongresu, kresby a malby květin a květeny, kresby - vesměs tuš nebo perokresby - vesnických chalup minulých století

v oblasti moravsko-slovenského pomezí. Svými malbami zpodobnil lázně Luhačovice, kterým se řadu let věnoval, vytvořil samostatná díla portrétní a krajinná. Věnoval se rovněž knižním ilustracím.

Vzhledem k tomu, že je původní náklad knihy rozebrán, zájem o jeho osobu a dílo nás vede, zvláště po nálezech a nabídkách dalších Mistrových děl, k nové realizaci vydání, které chceme do Vánoc 2018 uskutečnit a obnovit také výstavu, která se už konala na Soláni.

Anotace a informace o knize jsou shrnuty na webové stránce nakladatelství www.atelierim.cz

Dílo Včelka Mája od Mistra Františka Peňáze (1912 - 1996)

Setkání seniorů

Hody s právem

